

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adăusele sale „Foia Interesantă”, „Tovărășia” și „Bobirnici”, — e următorul: pe un an 10 cor.; pe $\frac{1}{2}$, an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. pe an!
Pentru America trei dolari pe an.
Pentru România (4 foi) 40 Lei pe an.

Foaie națională politică.

Apare în fiecare Joi.

Inserțiuni:

1 pag. 60 cor., $\frac{1}{2}$ pag. 30 cor., $\frac{1}{4}$ pag. 15 cor. etc. — La inserate ce să dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă

Inserțiunile ca și abonamentele să plătesc înainte.

Manuscripte nu să dau napoi.

Scăderi...

Cine a umblat cu nițică băgare de seamă prin satele noastre curat românești, — și mai cu seamă prin cele cari nu sunt în apropierea orașelor, a putut să vadă în viața țaranului nostru mai ales două lucruri, cari ne caracterizează din cale afară pe noi Români de pe aceste plaiuri.

Țaranul nostru, ca și când ar fi frate cu glia care-l sălășluște și îi dă hrana dă-tătoare de viață: ține așa de mult la petecutul de pământ, pe care Dzeu știe cum și la agonisit, de ție jele văzându-i durerea lui, în cazul când din oarecare-va pricină, trebuie să se despartă de moșița sa.

Dar nu numai pământul le este atât de scump sătenilor noștri. Dragostea lor către dobitoacele cu cari să ajutură, și-i sunt de folos, a devenit proverbială. Până are Românul o vacuță și doi juncani în poiată, tot de ei stă atita îi dau de gândit, aproape, cit întreaga lui familie, — și-i vai de slugulicea, care fiind mînat în nopțile lungi de iarnă să hrănească vitele, a adormit și le-a lăsat să flămânzească, ori neadăpate. Când își vindă bietul Român boii din jug ca să-și plătească darea și aruncurile fără sfîrșit, să uită lung după streinul, care-i duce boulenii, pare-că i-se rupe sufletul că trebuie să se despartă de ei, și cu ochii umezi de lacrimi să întoarcă dela țîrg la copii și la nevastă.

Nu de mult s'a întâmplat că un țaran de pe Cîmpie, fiind dus la America, după un an de zile făcîndu-și nescari cîțari, a venit acasă. La sosire i-au eșit în cale nevasta, copilașii și părinții, cu lacrimi de bucurie în ochi.

Și ce să vezi. În loc de-a-și îmbrățișa și săruta omul nostru pe ai săi, învins de dorul ce la mistuit un an de zile după ei în străini, în

loc de-a le strînge mîna și a întreba de sănătatea rude-niilor și vecinilor cari abia așteptau să-l vadă și să-l ispitească de cite toate de prin cele țări streine, — țaranul, obosit de lungul drum, după ce a dat binețele celor ce i-au eșit întru întîmpinare, fără să le mai zică o verbă, acestora, de una la grajd s'a dus să-și vază vitele, — și întîile vorbe i-au fost acele pe care le-a spus privindu-și boii cu o mulțumire oare care...

Iată cu cită îndărătnicie ține Românul la pămîntul său și la avutul din ograda sa.

Nu-l pot pe el ademeni și îndupleca să-și schimbe firea și traiul, toate bunătățile din lume. Ca viermele în hrean. El nu cunoaște și nu vrea să cunoască altă viață, decît pe cea din satul lui, bună-rea cum e. Fără îndoială, că este și mult bine în firea aceasta a țaranului român. Dar de aici izvorește apoi și răul, căci țaranul nostru adesea să îngrădește și rămîne nepăsător și în fața lucrurilor bune, pe cari le vede înalte părți și pe la alte neamuri.

Vremurile s'au schimbat. Au trecut demult timpurile, cînd singurele mijloace de trai erau: pămîntul, vitele, pescuitul și vînatul. Azi industria și comerțul stăpînesc pe cele de mai nainte, banul e unealta de schimb!

Aceasta ar trebui s'o știe și s'o înțeleagă țaranii noștri...

Ei, dar duhul vremii străbate cam anevoie pe la noi. Lanoi nici azinu cunosc oame-nii însemnătatea și mînia banului. Nu-l știm prețu-i, nu-l știm învîrtit. Doamne cită grijă punem și cit ne trîdim cu petecutul de pămînt sterp. Cit stăruim pe lîngă o codiță de purcel. Iar cînd colo, dacă le prefacem toate acestea în bani, apoi ne-am pierdut capul. Ne uităm ciudat la ei și cit ai bate în palmi suntem la bolțița și crișma jidanului! Pe o clipă, până țin banii uită omul de năcaz, după aceea — să trage

de păr și să vaită de sărăcie.

Ne băgăm datori la cașe ca să cumpărăm rachie și să dăm banii pe nimicuri, atunci să nu ne tînguim că ne sărăcesc băncile. Omul care abia a trăit nainte de-a fi dator, cum va duce-o după ce nechivernisind bine banii împrumutați, va trebui să-i dea napoi, și pe lîngă aceasta să mai deie și camătă.

Vedeți jidovii, că nici nu samănă nici nu seceră și aproape în toate statele din Europa sunt oamenii cei mai bogăți. Da, căci să pricep la învîrtirea și chivernisirea banului. Țin pas cu lumea, căci nu să leagă morțiș de sărăcie, cum noi facem.

O mare scădere a noastră e că ne ținem copii clae-grămadă acasă, îi silim să năcăjească și ei cum au năcăjit părinții și dacă nu-i putem face pe toți popi și dascăli, la meserii și negoț nu-i dăm doamne ferește.

În privința aceasta tot am mers puțin nainte, dar ne trebuiesc încă mulți industriași și comercianți, ca să fie de ajuns la trei milioane și jumătate de români.

Căci: nici un filer streinului!

UNELE—ALTELE

Chemare pentru adunarea populară dela Hațeg.

Hațegul va avea și el în luna viitoare o zi de sărbătoare națională și dimpreună cu el întreagă Românimea din Țara-Hațegului, Țara-Jiului și din întreg comitatul Hunedorii.

În 19 August, la „Schimbarea la față” fruntașii neamului nostru vor veni la Hațeg la adunarea populară a partidului național-român.

Vor veni fruntașii neamului nostru și în acest mare și românesc colțisor de țară, să samene în sufletele Românilor — sămînța dragostei de neam și nădejdea într'un viitor mai bun și mai fericit pe acestea plaiuri. Cuvîntul lor de vrajă, va răsuna vibrător până în celea mai depărtate ascunzișuri din sufletele noastre și va trezi acolo o nouă și românească viață.

Cuvîntul lor e cald și luminat. E cuvîntul plin de farmec al apostolilor neamului nostru. În acest țînut mare și românesc, dar încă așa de sărac de inimi românești, — vin acum fruntașii neamului nostru, ca din priscul inimii lor de aur, să reverse și pe acestea plaiuri, — dragostea de neam, de limbă, credința și moșia strămoșască. Din sămînța dragostii sămînțată de cuvîntul lor — să răsară în toate piepturile noastre: în inimă românească!

Pentru aceea fraților Români din Țara-Hațegului și din Țara-Jiului și din întreg comitatul Hunedorii, veniți cu toții în haine de sărbătoare la marea adunare românească dela Hațeg, la „Schimbarea la față” în 19 August st. n.

Aduceți cu inimă românească, din munții vostri pe toți moșnegii încărunțiți de greul anilor, pe bărbații 'n floare, pe nevestele și copiii vostri — la adunare, să auziți glasul fruntașilor noștri: Dr. Vasile Lucașiu, Dr. Teodor Mihali, Dr. Iuliu Maniu, Vasile Goldiș, Dr. Aurel Vlad, Dr. Victor Bontescu, Dr. Ștefan C. Pop, Dr. Ioan Suciu, țaranul din Bănat Ioan Vasii, meșterul grăitor la suflet și alți mulți fruntași, cari vor veni în acea sărbătorească zi la Hațeg, să răspîndească lumină și dragoste în inimi.

Veniți, fraților Români, cu toții, căci ve-ți duce îndărăpt o inimă plină de comori neprețuite. Să ne vedem cu bine la adunare.

Un frate mai tînăr.

Un țaran sas și un preot român.

Cu vre-o cîteva zile mai înainte s'a scris în foile noastre cum un țaran sas voind să-și vindă o bucată de pămînt a lăsat-o unui român spre cumpărare pentru 40 coroane. Românul a fost gata a-i da acest preț, dar sasul fiind musturat de preotul lui, că vinde bucată de pămînt Românului, n'a mai voit să stea de țîrg, cu toate că Românul i-a făgăduit apoi chiar prețul dublu pentru acea bucată de moșie, spunînd verde, că la român nu vinde cu nici un preț pămîntul, că nu-l lasă preotul. Fapta sasului e o faptă frumoasă și ea arată pe omul, care nu lasă să treacă la streini în mînă nici o bucățică de pămînt, fie cit de mică, și pe preotul, care e păzitor bun al bunului poporului său.

Cu cît mai pe jos decît acest țaran sas stă preotul român din Criștior (comitatul Hunedorii), Ioan Perian, care după cum ni-se scrie, a vîndut o bucată de pămînt de a bisericeii, unui străin cu numele Müller Akos, cu toate, că avuse și cumpărători români, parohieni din sat, cari i-au imbiat pe bucata de loc prețul de 520 coroane. Preotul Perianu însă n'a voit să-l lase din 600 de loc, iar Românii atîta n-au crezut de bine a da. Mai tîrziu apoi a lăsat pămîntul în 550 coroane, dar nu l'a dat Românilor, ci străinului amintit.

Și aici e deosebirea între țaranul sas și între preotul român, Sasul cu toate că a cîpătat prețul duplu dela ce ceruse pe pămîntul său, nu a voit a-l vinde unui Român, iar preotul Perian în loc să-l vîndă Românilor cu 30 coroane mai puțin, mai bine l'a dat unui străin cu acei 30 de arjinți mai scump. Cît de bine arată fapta aceasta, sufletul mic al preotului Perian, care pentru 30 arjinți, — cu cît a vîndut și, Juda pe Isus, — a lăsat să treacă o bucată din averea românească în mână streină.

Români, păziți moșia voastră și lnați pildă dela țaranul sas, care din iubirea de neam își calcă pe suflet și își înăbușe lăcomia de bani, lăpădîndu-se de un tîrg favorabil mai bine, decît să lase chiar o bucată de pămînt să treacă în mână streină.

Generalul japonez Noghi, călătorind prin Europa.

Vestitul erou din războiul ruso-japonez, petrece mai de multă vreme în Europa, umblînd prin orașele capitale ale țarilor și adunînd cunoștințe și cunoscînd oameni. Până acum a umblat pe la curtea regală din Anglia, a trecut apoi în celelalte, în Franța, Germania și a venit la Viena. Drumul lui cel mai bun era să meargă de aici la Budapesta, dar viteazul general auzind de veste Ungurilor în alte locuri, că ce hătâlmași sunt, s'a mulțumit cu atîta pe semne și n'a voit să se oprească și în Budapesta jidovită, ci s'a dus de-adreptul la București. Mai mare palmă n'a putut da Ungurilor, ca prin aceasta, că nici n'a voit să stea de vorbă cu ei, necum macar să se oprească în orașul-capitală alor. Ca în fața lumii să nu bată trecerea asta cu vederea a lor, ministrul-șef, ci-că a întervenit pe lîngă conzolatul japonez din Viena, ca acesta să dea de știre lui Noghi să vină cumva și la Budapesta. Generalul dacă a văzut apoi cum stau lucrurile, a răspuns, că dacă-i așa, apoi se va întoarce cumva din Constantinopol, unde s'a dus din București și-i va mulțumi și pe ei.

În București generalul japonez a fost primit cu multă însuflețire și cu multă dragoste. I-au eșit înainte ministri și o mulțime de ofițeri și popor. Cînd Noghi s'a coborît din tren, muzica militară a

cîntat imnul regal japonez, iar după asta i-a rostit un bun sosit ministrul de război. Noghi a mulțumit, de strălucita primire ce i-s'a făcut și a spus cîteva vorbe măgulitoare la adresa României, care e în Europa, ca o Japonie în Asia, fiind tot atît de înfloritoare și de pornită spre a ajunge tot la mai mare însemnătate.

Generalul Noghi a stat vre-o 3 zile în București și a vizitat zidirile mai însemnate ale orașului, apoi a privit defilarea trupelor, rămînînd încîntat de armata românească. A doua zi l'a primit în audiență Majestatea Sa Regele Carol și l'a oprit la prînz. Din București Noghi a plecat cu cele mai frumoase suveniruri.

Compatrioții noștri unguri atinși greu pe urma nepăsării generalului japonez față de ei, nici măcar notiță n'au luat în ziarele ungurești despre asta, atîta le-a căzut de ou greu.

Mașina de zburat Vlaicu II.

Ziarul „Seara“ din București scrie: Marți a fost transportată la Cotroceni noua mașină de zburat a dlui Vlaicu, care e ceva mai mică decît Intlia mașină și are un loc pentru pasageri, așezat tot sub aripă, îndată la spatele cîrmaciului. Elicele cari erau de aluminiu, au fost înlocuite cu helice de lemn.

Prin noua mașină, Aurel Vlaicu, dorește să ajungă o viteză mai mare și o stabilitate laterală și în lungime, dat fiind deplasarea centrului, prin prezența unui pasager. În acest scop dl Vlaicu a lungit puțin aripile, reducînd în același timp lățimea.

Dacă probele vor reuși, dl Vlaicu va face încurînd zboruri de-asupra orașului București. El să va duce la Ploiești, de unde va încerca să treacă Carpații în zbor spre Ardeal.

După-cum aflăm are de gînd să zboare din București la Sibiu, de-adreptul Reușindu-i zborul acesta, va mai zbura și în Brașov și în Orăștie. Dumnezeu să ni-l aducă cu bine.

Dl Vlaicu are intențiunea să se înscrie la cea mai apropiată întrecere de zbor în străinătate.

Să leagă mari nădejdi de noua pasere a dlui Vlaicu.

Călătoria învățatului român

A. D. Xenopol, prin Ardeal.

Ni-se scrie din Rășnov, de lîngă Brașov, că marele savant dl A. D. Xenopol, profesor universitar din România, împreună cu soția sa: poeta Riria, și fiul lor, însoțiți de dl profesor universitar Dr. I. Ursu, au vizitat Vineri Rășnovul.

Cu acest prilej dl Xenopol a examinat gospodăria unui sas și a unui român. Inclutați de cele văzute, dl și dna Xenopol au făgăduit că să vor stabili pentru mai multă vreme la Rășnov spre a cunoaște temeinic frumoasa țară a Bârsei.

Planul de învățămînt al mitropoliei ortodoxe române, aprobat.

Ministrul de culte (al școlilor) a aprobat prin rescriptul său Nr. 73311-1911 noul plan de învățămînt al mitropoliei gr-or. române. Acest plan s'a și dat la tipar și încă înainte de începutul anului școlar el să va trimite fiecărui oficiu parohial.

Gaz subpămîntean pe teritoriul Sibiiului.

Cetim în „Tel. Rom.“: O deputațiune din Sibiu sub conducerea deputatului dietal Emil Neugeboren, a fost de curînd la ministrul de finanțe Lukács. În numele deputațiunii a vorbit primarul Albert Dörr, rugînd pe ministru să dispună cît mai curînd să se ieie măsuri, pentru a căuta gaz subpămîntean pe teritoriul Sibiiului și în folosul acestui oraș. Ministrul a primit cu multă prevenire deputațiunea sibiană și a făgăduit, că va împlini rugămintea.

Din păcatele noastre.

— Dela ascultarea dela Vinț. —

Ascultarea dela Vinț s'a sfîrșit de cîteva săptămîni, aflîndu-se de adevărate toate punctele aduse de petiția Românilor. Avem astfel nădejde, că alegerea lui Mayer să fie nimicită și fără o altă alegere să fie declarat de ales candidatul nostru național, dl Iuliu Maniu.

Din felul cum s'au purtat martorii la ascultarea dela Vinț, avem multe vești frumoase, dar avem și una urîtă din cale-afară. Mulți români cinstiți, cari poate au greșit Intliaoară, acum la ascultare dîndu-și bine sama de sufletul lor, au spus adevărul. Orăștienii, cari încă vor fi ascultați peste cîteva săptămîni, pot învăța dela acești bravi frați ai noștri!

S'a aflat însă un om bătut de Dumnezeu, care nici acum n'a simțit, că-i cînsul al 11-lea și s'a dat pe partea jidanului Mayer, cu toate că el putea adevărul mai bine, cele arătate ca mișelii din partea Românilor. Acest om nenorocit e Iacob Stinea din Șibișeni, care înainte de alegere își bătea mereu peptul că el e Român așa și așa de bun, și cu gura lui mare chiar făcuse pe unii Români cinstiți a crede, că el e într'adevăr așa cum spune. Au crezut-o și fiindcă lui Iacob Stinea finanții i-au închis crișma înainte de alegere, pentru-că zicea, că el numai cu Maniu votează, după-cum a și votat!

Dar să vede, că inima lui n'a putut rămînea cinstită până la urmă! După alegere crișma i-s'a deschis din nou, bagsama astfel au voit să-l ademenescă, ca la ascultare să fașioneze contra Românilor. Și așa a și fost. Iacob Stinea, pe care dl Maniu îl pusese martor ca din partea sa, încrezîndu-se în el, cînd a fost la ascultare a zis, că pe el să-l asculte mai tîrziu, că încă nu sa gîndit ce să răspundă, iar dacă apoi l-au ascultat a dona oară, a spus, că el nu știe nimic. Astfel și-a călcat pe inimă Iacob Stinea.

și a înăbușit adevărul în sufletul său, arătînd, cît de mică e inima lui, cînd și înainte de alegere și înainte de ascultare își bătea mereu peptul, că el e Român așa și așa de bun! Dar, cînd a fost la adevă, de teamă să nu i-să închidă cîrcima, și a dat pe față toată micimea sufletului, nevoind să mărturisească adevărul. Nu știa bietul om, că cîrcima nu i-se poate lua numai așa din senin, ba lăsîndu-i-se chiar, dacă Românii vor fi așa de cuminți, de nu vor mai călca în ea, apoi și-o poate închide singur. Și noi credem, că Românii cinstiți așa vor și face. Dacă nu au altă cîrcimă în sat, să aducă mai bine din alt sat, de aproape, tot ce le trebuie, decît dela renegatul Iacob Stinea din Șibișeni.

COLERA

Această boală molipsitoare, groznică, apare din nou pe orizon. De data asta a început a-și scoate capul la iveală și în țara vecinicei veselii în Franța. Cînd s'a vestit că în orașul Marseille au murit cîteva inși de coleră, poporul francez s'a înspăimîntat foarte mult și îndată s'a cerut sfatul celui mai bun medic din țară, că să spună cum să poate apăra în potrive colerei cu mai mult succes poporul. Vestitul medic francez a și dat sfatul și anume:

Mîncînd numai mîncări bine fierite și bînd apă încălzită, fiartă.

În chipul acesta, — zice medicul francez, — bacilii colerei, cari numai prin gură pot străbate în corpul omenesc, sunt nimiciți și omul poate trăi în dragă voie, în cele mai infectate țînături. Și minune, poporul francez nici-odată nu s'a arătat așa de ascultător ca de data aceasta. Nu numai în Paris, ci și în celelalte orașe, ba și în sate s'au pas mari placate pe pîreți, cari dau de știre primejdia colerei și împărtășesc sfatul renumitului medic, spre a să putea apăra de ea.

La noi în țară colera încă s'a ivit iară, ca și acu-n anul. S'au vestit cazuri de coleră până acum din Erzsébetfalva și din Szatmárnémeti. Mai tîrziu, s'a aflat fusă că nu a fost coleră, ci altfel de boală.

Cu atît mai mare e primejdia în alte țări din Balcani, apoi în Turcia și în Italia încă.

Dieta.

Au dat căldurile cele mari, și harnicilor noștri deputați nici că le pasă, stau la sfat, ascudă, și să sfădese hustai în casa țării, și pe vremea asta, cu atîta „meșteșug“, cît de multă vreme n'a văzut această țară.

În dietă să dezbat, mai bine zis ar trebui să se dezbată, vestitele reforme militare. Guvernul și-ret le-a lăsat acestea anume pen

tru vară, căci așa își făcuse so-coata, că pe căldura asta, deputații de bună seamă nu mult își vor bate capul cu ele, le vor lăsa să treacă prin dietă cît de repede, numai să ajungă odată la sfîrșitul dezbaterii, ca să se poată începe vacanța și să poată pleca domnii deputați la scîlzi, ca de alte dăți. Ei, dar partidul lui Juszh și al lui Kossuth, i-au stricat socoteala lui Héjerváry. S'au hotărît adevărat partidele acestea că cu orice preț să împiedece votarea legii militare, care aruncă fără rost sarcini noi pe țară. Oamenii lui Juszh s'au apucat deci de așa numita „obstrucție“, adevărat de a zădărnici cu fel și fel de apucături și cu vorbiri lungi, dezbaterile nou'ui plan.

Mai nou iustiții prin aceea pun bețe în roatele partidului „muncii“, că pentru toate minciunile cer votare și numărarea deputaților de față, apoi din cînd în cînd, dacă altfel nu mai pot împiedeca mersul dezbaterii, să înștiințează cîte unul-doi din ei să vorbească. Și-ți vorbește aproape o zi întregă, numai ca să treacă vremea și să întîrzie votarea legii.

Vorbiri mai de ceva însemnătate au ținut mai zilele trecute contele Apponyi din partidul kossuthist; acum de curînd groful Andrássy, cel cu planul votului universal în straiță, iar mai nou groful Tisza în numele partidului muncii, luînd guvernul în apărare și înjurînd pe cei cari fac „obstrucție“. A zis că reformele militare vor face din monarhia noastră o adevărată mare putere, și el are nădejde că ori și cît să vor împotrivi iustiții și kossuthiștii, legea militară totuși va fi votată.

Lui Tisza i-i răspunde acum în fiecare zi cîte un iustist (căci mai mulți nu ajung la cuvînt într'o zi). Așa alaltăeri a vorbit singur iustistul Szabó, ieri groful Batthyány, azi Rákovsky.

La legea militară vor vorbi mai tîrziu și deputații naționaliști, deocamdată însă nu e de lipsă, căci dă de furcă destul guvernului, partidul lui Juszh și al lui Kossuth.

Din România.

Propaganda antialcoolistă (împotriva beției), la sate.

Beția, atît în România, cît și la noi cu întreg cortajul său de nenorociri, este încă foarte răspîdită la sate, mai ales patima beției ajunse și în România ca în multe alte țări o adevărată plagă care bîntăie printre populațiunea dela sate și o secera. Grozăvia urmărilor acestei patimi, a speriat pe oamenii politici în ale căror mîni să afla soarta populațiunii acestei țări și cari li duceau răspunderea.

Cînd s'a văzut ce proporții ia răul și cît de amenințător să ridică el, pentru viitorul neamului nostru, s'a dat alarmă mare, și lu-

mea doritoare de bine și iubitoare de patrie, începu să se miște.

La început o vie propagandă pentru combaterea răului. S'au format ligi, s'au ținut conferințe s'au întrebuintat toate căile pentru ca patima beției să fie oprită în loc și dată înapoi. Statul însuși s'a amestecat. În această operă de bine și prin legi speciale a căutat să pue frîu răului.

Propaganda aceasta folositoare continuă și astăzi cu aceeași înverșunare, dar răul este așa de adînc pătruns, încît rezultatele acestei propagande, nu s'au pot încă îndestul vedea.

Boala este grea și trebuie vreme îndelungată până să se vindece.

Fiecare dintre noi știe, cît de multe rele provoacă beția și cît este dînsa de mult răspîdită la sate. În Moldova mai ales, elementul românesc dela țară, este prăpădit din cauza aceasta. Bietul țărăn moldovean ne face impresia, că să stîngă ca o candelă în care apa ia locul untdelemnului.

Rari sunt astăzi în Moldova, țărani voinici, viguroși și frumoși, care altă dată în alte timpuri mai grele pentru neamul nostru, făceau fala Moldovei.

Această dureroasă stare de lucruri să dădorește mai cu seamă, patimei băuturii, care și pe la noi își seceră jertfele în destul.

Din străinătate.

Japonia și Turcia.

Azi cei mai lăcomosi pe împărăția puternică a japonezilor, sunt Rușii și Americanii, în potrița căroră Japonia are grije să ia măsuri grabnice de pază.

Pentru Statele-Unite, guvernul Japonez pregătește o puternică flotă, care să întrecă pe cea americană, și care trebuie să fie gata înainte de tăierea canalului Panama; adevărat înainte de 1916.

Împotriva Rusiei, cu care un războiu vamal nu s'au mai poate purta în Oceanul Pacific, Japonia a trebuit să caute noi tovarăși, aliați, cari să aibă interese potrivnice cu ale Rușilor și pe aceștia i-a găsit în guvernul turcesc, împărăția, care are graniță comună cu Rusia pe o mare întindere în Azia.

Aceasta este după cum spun telegramele mai noi și o bună parte din presa străină, rostul vizitei mareșalului Noghi la Constantinopol, unde a fost primit ca trimis special al Japoniei pentru încheierea unei legături cu Turcia.

Această convenție turco-japoneză, dacă de fapt s'au împlat, are o vădită însemnătate nu numai pentru stările din îndepărtatul Orient, care interesează în primul rînd pe Japonia și pe statele mari, și și pentru chestiunea orientală din Balcani, unde sunt amestecate și micile state europene, printre cari România și poate și noi.

Școala

pentru economia și industria de casă a Reuniunii femeilor române din Sibiu.

«Școala pentru economia și industria de casă» are o secțiune economică și una industrială.

I. Instrucțiunea secțiunii economice (instructoară domnișoara Tulia Bogdan) cuprinde: a) învățămînt practic: pregătirea bucatelor și a pâinei; conservarea legumelor și a poamelor; curățirea și ținerea în ordine a locuinței; grădîrîitul; spălatul, călătul și îngrijirea rufelor; confecționarea rufelor; b) învățămînt teoretic: economia de casă, chimia bucătăriei, contabilitatea; igiena, îngrijirea bolnavilor; literatura română.

Cursul acestei secțiuni e împărțit în: un curs care s'începe la 1 Septembrie și durează până la 31 Ianuarie și în altul care începe la 15 Februarie și durează până la 15 Iulie.

Elevele, ai căror părinți sau îngrijitori nu sunt în Sibiu, au să locuiască în edificiul școlii Bergasse Nr. 9, casa proprie a reuniunii.

Să primesc numai elevele, cari au împlinit 15 ani și au terminat cel puțin școala elementară.

Instrucțiunea este exclusiv în limba română. Să conversează însă și în alte limbi, îndeosebi în limba maghiară și germană, dar numai în pauză și la masă.

Elevele școlii de menaj, dacă voesc, pot lucra după amiază în secțiunea industrială.

Taxele prescise sunt: pentru fiecare curs elevele interne plătesc cîte K 300—, cele externe cîte K 250—.

Elevele interne au să aducă cu sine: saltea, plapomă, 2 perini, 2

schimburi pentru pat, 1/2 duzină din rufele necesare, 6 ștergare pentru bucătărie, piepten, perie pentru dinți, hainele necesare. Șorturile pentru bucătărie și le vor face elevele înseși; dar șorturi pentru casă au să aducă cu sine.

II. Instrucțiunea secțiunii industriale (instructoară d. școala Virginia Podoabă), cuprinde: cusut, croit, împletit cu mașina, tors și țesut.

Elevele pot fi interne și externe. Cele interne au să solvească pentru întreținere o taxă lunară de K 50—, și didactru lunar de K 10—, cele externe didactru lunar de K 10—. Elevele sărace, la cererea lor, pot fi dispensate de didactru.

Elevele interne au să aducă cu sine: saltea, plapomă, 2 perini, 2 schimburi pentru pat, 1/2 duzină din rufele necesare, piepten, perie pentru cap, perie pentru dinți, hainele necesare.

Cursul să începe în mod regulat la 1 Septembrie n. și să termine la 15 Iulie n.

Alte informațiuni să pot primi dela: *Comitetul „Reuniunii femeilor române din Sibiu“*.

Dela „Reuniunea proprietarilor de vite din Orăștie.“

Deoarece-ce „Tovărășia“, care a duce de regulă știrile dela Reuniunea pentru asigurarea vitelor, apare abia săptămîna viitoare, rugăm pe această cale *toate grupele Reuniunii noastre*, ca în interesul și spre ușurarea fiecăreia, să facă *incasările* de lipsă, fără amînare.

Amănunte și convocarea adunării generale, în nrul proximal „Tovărășiei“.

Comitetul Central.

4 foi cu 6 coroane

nu să pot căpăta decît dela Orăștie!

La Orăștie ies, ținîndu-se de-olaltă, 4 foi românești, scrise anume pentru popor, anume!

„LIBERTATEA“,
„FOAIA INTERESANTĂ“,
„TOVARAȘIA“ și
„BOBĂRNACI“

Toate aceste foi sunt așa scrise ca să fie înțelese și de cel din urmă țărăn și potrivite cu priceperea lui! Vorbele înalte, domnești, sunt ori încunjurate ori tăluite și pe înțelesul poporului.

Prețul lor, toate 4, e pe an 10 cor. pe an. Pe 1/2 an 5 cor. — Pentru America 3 dollari

☛ **Cetitorilor nostri țărani, economi, le dăm însă cu preț scăzut: cu numai 6 cor. pe an, toate 4 foile! Pe 1/2 an 3 cor.**

— Iar cel-ce abonează pe o singură adresă, sub o legătură, dela 5 rînduri de foi în sus (5 abonamente, ori mai multe), le capătă cu *numai 5 coroane* rîndul de foi. Pentru 5 rînduri de foi, în loc de 30 coroane, va da numai 25 coroane pe anul întreg! — Pe 1/2 an 12 cor. 50 fil.

— Acel dintre cetitorii nostri țărani, cari nu ar dorî a avea și foaia de glume „Bobîrnaci“, nu sunt siliți a o abona, ci trimiț, ca și în trecut, 5 cor. și primesc celelalte 3 foi numai.

— Cei-ce vreau să aibă mai multe „Foi interesante“ decît „Libertății“, să trimiță de fiecare „Foaie Inter.“ ce vrea mai mult, încă cîte 1 cor. peste prețul „Libertății“. Tot așa cei-ce vreau să aibă mai mulți „Bobîrnaci“, să trimiță cîte 1 cor. de fiecare „Bobîrnac“ ce cere mai mult peste prețul celorlalte foi.

☛ **De acum și pîn' la capătul anului; așadar jumătate de an, dăm foile cu 5 cor., țărănilor cu 3 cor.! Fără »Bobîrnaci« cu 2.50.**

— Cel-ce ar dorî a avea „Bobîrnaci“ dela începutul anului, îi pot căpăta, că avem numeri de-a le trimite dela început.

Manole Secui,

intreprinzător de lucrări de pavare (floaster) și betonaj, ORĂȘTIE, str. Zevoi nr. 44.

Execută lucrări de pardoseală, canalizări, asfaltări și totfelul de lucruri de beton și beton armat.

Vind table de cement pentru pavarea trotuarelor, viirfle pentru pavarea curților și grajdurilor, scocuri și vâlae (troci) pentru adăparea vitelor, cu cele mai moderate prețuri. 240 (1—3)

Localul de crismă și prăvălie

din Cârnești—Kernyesd împreună cu grădina, din dosul grajdului și toate superedificatele aparținătoare, — cari formează proprietatea Bisericii greco catolice din loc, —

să dau în arîndă prin licitare pe timp de 3 ani, începînd din 1-a Octobrie st. n. a. c.

Licitarea să va ținea *Joi în 17 August* st. n. la oarele 2 p. m. în cancelaria parochială din Cârnești—Kernyesd.

Prețul de strigare e 900 (nouă sute) coroane anual.

Doritorii de a arînda acest local, vor avea să ia parte în persoană la licitație, sau să facă oferte în scris, până în ziua licitației, la subscrisul, depunînd vadiu de 10% a sumei oferite.

Arînda anuală să va solvi în 2 rate semestrale anticipative.

Condițiuni mai amărînte să dau verbal la subscrisul.

Notez că aceasta e singura crismă și prăvălie în comună, care are la 900 locuitori.

Posta, telegraf, telefon și stațiune la calea ferată Hátzseg—Káránsebes în loc.

Cârnești Kernyesd, la 18 Iulie 1911.

Silvius P. Barbescu
(235) 2—4 preot gr.-cat.

De închiriat.

În Orăștie strada lungă Nr. 13, este de închiriat un

local de prăvălie și locuință, pe lângă condițiuni foarte favorabile.

În acest local și de prezent este prăvălie arajată, e la un loc nu să poate mai potrivit.

Reflectanților s'ar vinde și marfa ce să află în prăvălie, cu prețul de cumpărare.

A se adresa la
Eduard Weltzer
brutar.

(233) 2—3

In secolul al XX-lea.

Țărâna dela sat ca și doamna dela oraș, are lipsă la casă de o mașină decusnt

SINGER ORIGINALĂ,

pe care poate lucra haine de sus, rufării, ajouriu, ciorapi, stopfin și brodă ca și cu mâna.

Prin cele mai plăcute condițiuni de rate. Le capuți în Deva, Rákoczy ut 1, precum și la *Agentura penru Orăștie și jur* la di

B. Stelescu
Drumul țării
(Cascle dlui S. Corvin sen.)

(219) 2—3

Casina (birtul mare) din Bálincz, stațiune pe linia ferată Iliá-Muráșană—Lugoș, se vinde din mână liberă. Doritorii de a cumpăra să se adreseze proprietarului: Teodor Rotariu, Nerahalmos (Krássó Szörény m.)

NB. De prezent e dată în arîndă cu 1560 cor. la an. Este foarte potrivită pentru vre-un măr-ginean, care să pricepe. (238) 1—2

Un candidat de notar

diplomat deja de 4 ani, cu practică bună, vorbește afură de limba română și maghiară și limba germană, caută un loc printre români, unde ar putea eventual să și asigure și viitorul.

Adresa o dă Administrația acestei foi. (242) 1—2

Birou de informații.

Cunoscînd multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărît să deschid în **Budapesta birou de informații și Agentură Românească.**

Ori-ce informație relativ la petițiile înaintate la ministere și alte foruri, ori-ce informații comerciale și în general în ori-ce cauză, dau în restimp de 2—3 zile ori-și-cui rezolvînd toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvirea favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate; serviciu prompt, informații detaliate. (42) 20—20

La avis aștept la gară.

L. OLARIU,
Budapest, Lajos utca 141 III/19.

VINURI

vechi și noi — de vîndut!

Adresați-Vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria, (Világos), PETRU BENEÁ, căci Vă trimite numai *vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.*

Vinuri vechi: Vin alb 66 fil., Rizling 68 fil., Roșu 76 fileri.

Vinuri noi: Rizling 54 fil., Rizling și Ruge amestecat 50 fil., Siller 52 fil.

Rachie de trevere (comină) K 1'60
Rachie de comină specialit. » 2'—
Rachie de drojdii 2 cor. 20 fileri.

Prețurile sunt semnate după litru în fileri. Vinurile și rachie să expediază sub îngrijirea proprie, dela 50 litri în sus și cu rambursă.

Vase împrumutez pe timp de 2 luni. Pentru calitatea vinului garantez.

PETRU BENEÁ,
proprietar de vii și neg. de vinuri.
(15) Világos, (Arad m.) 22—22

Cruțați și Vă încercați norocul fără margini!!

Fiecare loz cîștigă necondiționat! Cîștigurile să plătesc imediat!

Tragerile și cîștigurile sunt chezășuite din partea visteriei statului!

De 500.000 cor.

va fi cîștigul principal care să va sorti la tragerea din

25 August st. n. 1911

a lozurilor dela **Banca Hipotecară Ungară!**

Vă invităm cu toată onoarea a cumpăra cel puțin o bucată două din lozurile acestea de prima bonitate, cari prezintă necondiționat cel mai bun sistem de păstrare, combinat cu cele mai extraordinare șanse de cîștig, fără de nici un risic, și fără a perde un ban măcar!!!

Pentru a înlezni ori-cui cumpărarea acestor lozuri, le vindem și pe rate lunare și anume, de prezent pe **35 rate de cîte 6 cor.**

NB. Aceluia, care ne trimite primele 3 rate de-odată, îi cvităm a 4-a rată gratuit.

Deja după achitarea ratei prime narticină fiecare cumpărător la joc, iar cîștigul este în întregime al lui. Cu plăcree trimitem ori-cui prospectul cu explicările necesare. Binevoiti a ne trimite adresa corectă.

6 trageri în fiecare an!!:

25 Februarie, 25 Aprilie, 25 Iunie, 25 August, 25 Octobrie, 27 Decembre, în

decursul cărora să trag la sorti peste **2 și 1/2 milioane cor.** Durata jocului este încă circa **48 de ani**, în care restimp să împarte proprietarilor de lozuri suma conziderabilă de circa

130 de milioane coroane.

Acelaș număr poate cîștiga și de mai multe-ori!

Lista oficioasă de trageri să trimite după fiecare tragere punctual!

Cu ocaziunea aceasta notăm, că cîștigul principal dela tragerea ultimă din **25 Iunie a. c.** în sumă de **Cor. 100.000**— s'a solvit deja fericitului posesor al lozului **Seria 950 Nr. 9.**

Comandele sunt a să adresa pe cuponul dela mandatul postal, cătră

USTREDNÁ BANKA UCASTINY SPOLOK,
Budapest V., Sas utca nr. 24.

(237) 1—4

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște

Primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%, pe lângă anunț cu 4½% — iar depuneri mai mari cu 5%.

Depuneri și ridicări să pot face și prin Cassa de păstrare postală.

Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi:

- pe cambii,
- pe ipotecă replătibile în rate sau în anuități,
- pe obligațiuni cu cavenți
- ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare ipotecară sau de valoare (acții și efecte publice).

Dobînda variază între 8% și 6%, după mărimea împrumutului și asigurarea oferită.

Schimbă, adică cumpără și vinde, ori ce fel de monede streine cu, cursul zilei.

(202) 6—20

Direcțiunea.

Ilie Floașiu

firmă comercială în Mercurea, are lipsă de 2 practicanți în prăvălie. Preferiți vor fi acei petenți, cari au cel puțin 2 clase gimnaziale și știu afară de limba română, și cea maghiară și germană, atît în scris cît și în vorbit

Atrag atențiunea învățătorilor și preoților să îndemne pe părinții copiilor mai destoinici și mai potriviți, să-i aplice la cariera comercială.

Cei aleși află...
LUGIUCIURU. (230) 3—3

VAR!

In fabrica de var din ORLAT să arde și expediază zilnic în mare și mic renumitul:

Var de Orlat

liber de piatră și zgură!
Preț moderat, serviciu prompt și real!

I. Banciu.
Orlat (Szeben m.)

(183)10—10

No. 692/1911

2—2

Publicațiune.

Duminecă în 6 August 1911 n. la oarele 2 p. m. să va exarenda prin licitațiune publică casa crîșmei comunale din Răhău, constătătoare din 5 odăi, 2 pivniți și o sală de joc — în care joacă tinerimea — pe timp de 3 ani și anume din 1 Octobrie 1911, până la 30 Septembrie 1914. Prețul strigării e 884 cor. 50 fil. Vadium 10%. — Oferte în scris provăzute cu vadium recerut să primesc până la Incepearea licitațiunei. Postoferte (percente) nu să mai primesc. Condițiunile mai de aproape să pot vedea în cancelaria comunală.

Re h o, la 15 Iulie. 1911.

Petru Secașiu, primar. Max. Grecu, notar.

VIN!

Am circa 40 buți de vin, numai original ardelenesc, și îl vînd, dela 60 litri în sus, cu 26 cruceri (52fileri) litrul.

HANS STEPHANI,
Hotel „Transsylvania“
Orăștie.

(63) 21—45

„ARIEȘANA“

= institut de credit și economii, societate pe acții în Turda. =
Cheque-Conto 25209. Filială în Iara. Telefon 38.

Escomptează cambii simple și ipotecare pe lângă 7—8%.

Face împrumuturi pe obligații intabulate și cavențate cu 7—8%.

Financializează tot felul de întreprinderi economice.

Primește depuneri pe lângă libele și în Cont-curent cu 5%, după cari darea o plătește institutul.

Sume de 5—6 mii coroane să pot ridica ori-cînd, fără abdicere; sumele mai mari, după starea cassei.

(154) 14—

Direcțiunea.

Telefon 172. „LA CROITORIA UNIVERSALĂ“ Telefon 172.

I. PETRAȘCU, SIBIU — NAGYSZEBEN,
Strada Cisnădiei Nr. 30
Depozit de stofe engleze și germane.

Să pregătesc cele mai frumoase haine, după crolală cu șic, pentru civili: fracuri, saloane, jachete, sacouri, pardesiuri, baltoane, etc. — Asemenea să execută pentru ofițeri și voluntari, tot felul de uniforme, iar în depozit să află diferiți articli pentru uniforme: săbii, chipiuri, porteepe, mănuși. etc.

Atrag deosebita atențiune asupra reverenților preoțești, ce să pregătesc în atelierul meu, după moda cea mai nouă.

Comandele să pregătesc în timp foarte scurt.

(159) 13—20

Invățăcel

se primește îndată în prăvălia mixtă a subscrisului. Să fie de 13-14 ani. Să știe ceti și scrie bine.

Romul Cotioiu

comerciant în Bala de Criș (Körösbánya, Hunyad m.)

2—2

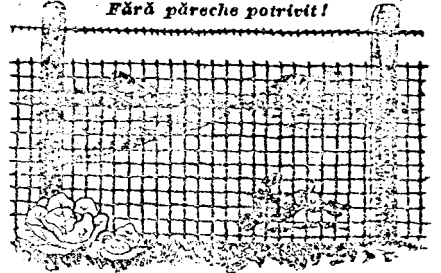
Ce-e-e? „Tata ne-a slobozit! Că-s veritabile hilze de cigarete Antinicotin de-alui JACOBI în cutii de lemn!“

Ai grijă! Numai cu scrisoarea „JACOBI“ e bună!

Garduri, tare ieftine!

Producție indigenă!
Fără păreche potrici!

(85) Ușor de mannat! 18—20

Neamărate scrisori de mulțumită adevăresc că

Teșetura de drot „HUNGARIA“ e neîntrecută, distinsă!

Să face din drot răsucit. Prețul pe metru pătrat 30 fieri și mai mult

Să comandă numai la fabricantul

Alexander Haidecker,

fabrică de funii de drot și de garduri de drot în

Budapesta, VIII., Ūllői-ut 48/85.

Serviceu repede, favorabil și punctuos. — Catalog ilustrat, gratis și franco!

!! In atențiunea onor. public !!

Subscrisul aduc la cunoștiința onor. public din loc și jur, că mi-am deschis o

Prăvălie de ghete

pentru domni, dame și copii

în strada Promenăzii Nr. 5 (casele proprii). Voiu servi onor. public numai cu marfă bună și trainică, pregătită în atelierul meu propriu.

Rog binevoitorul sprigin al onor. public, semnez

Cu toată stima:

Petru Corpade

măestru pantofar în Orăștie.

(232) 2—4

HAMURI

dela cele mai ieftine până la cele mai fine și de lux, — frîne, șaua, șezuturi pentru trăsuri (ziț-uri), — pregătește pe chezeșie din cea mai bună materie și cu prețuri moderate! — Asemenea primește reparaturi și le execută i dată și bine!

Ioan Comă
măestru curelar în Orăștie
(Casele Dr. Schull, piața-mare).

„Város-major Szanatorium“

și „HYDROTHERAPIE“

26 odăi arangiate cel mai modern. Supraveghiere medicală permanentă.

Telefon 88—99.

Birou central; stabiliment medical:
Budapest, Ferencz körút 29.
n. a 8—9; d. a. 3—5.

Director-șef:

Dr. Cosmutza.

(884) 29—

Cele mai bune călcîie de gummi sunt călcîiele:

PENTRU ZIDIRI:

Traverse; legături de fier; cement de Beoxin, Portland și Roman; trestie de stucatură și teșetură de Bacula; impletituri de sîrmă; hirtie gudronată (pentru coperit) și plăci de izolare; tinichea neagră și tîncuită.

Să găsească la firma:

CAROL F. JICKELI, Alba-Iulia și Sibiu.